

CÁC GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN THỂ DỤC THỂ THAO GÓP PHẦN XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI Ở XÃ CHI ĐÁM HUYỆN ĐOAN HÙNG, TỈNH PHÚ THỌ

Lê Đình Hoan*; Hoàng Công Dân**

Tóm tắt:

Từ cơ sở đánh giá thực trạng, đề xuất giải pháp phù hợp để phát triển phong trào TDTT quần chúng ở cơ sở, góp phần nâng cao sức khỏe cộng đồng, phục vụ nhiệm vụ phát triển kinh tế, ổn định chính trị xã hội, đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa tinh thần của nhân dân, góp phần xây dựng nông thôn mới.

Từ khóa: Thể dục thể thao cơ sở, thực trạng, Chi Đám, Đoan Hùng

**Sports development solutions to build new countryside in Chi Dam commune,
Doan Hung districts, Phu Tho province**

Summary:

Based on assessing the real situation, we have proposed appropriate solutions to develop mass sports movement at grassroots level, contributing to improving public health, serving the task of economic development and social and political stability, simultaneously meeting the needs of enjoying the spiritual culture by the people, making contribution to building new countryside.

Keywords: Sports, real situation, Chia Dam, Doan Hung

ĐẶT VẤN ĐỀ

Bước vào thời kỳ đổi mới đất nước, vấn đề chuẩn bị nguồn nhân lực phục vụ cho sự nghiệp CNH-HĐH là một yêu cầu khách quan và bức thiết. Các nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc của Đảng đã xác định những quan điểm cơ bản và chủ trương lớn để chỉ đạo công tác TDTT trong sự nghiệp đổi mới. Theo tinh thần Nghị quyết Đại hội XI của Đảng và Nghị quyết 08-NQ/TW của Bộ Chính trị, thì công tác TDTT cần tiếp tục đổi mới, tạo nền tảng về các mặt cho những bước phát triển mạnh mẽ và vững chắc của sự nghiệp TDTT vào năm 2020, khi nước ta trở thành nước công nghiệp theo hướng hiện đại. Theo đó, trong xây dựng nông thôn mới hiện nay, nhiệm vụ phát triển TDTT quần chúng và vai trò, trách nhiệm của cán bộ làm công tác TDTT cơ sở lại cần thiết hơn bao giờ hết. Cùng với các tiêu chí khác, văn hóa và TDTT cộng đồng sẽ tạo nên diện mạo mới và sự phát triển toàn diện của nông thôn Việt Nam[1],[2].

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu; Phương pháp phỏng vấn; Phương pháp khảo sát xã hội học; Phương pháp thực nghiệm xã hội học và phương pháp toán thống kê. Khách thể nghiên cứu là 119 cán bộ lãnh đạo các cấp ủy Đảng cơ sở và cán bộ chính quyền, cán bộ quản lý các cấp thuộc huyện Đoan Hùng tỉnh Phú Thọ, 510 quần chúng nhân dân ở xã Chi Đám, huyện Đoan Hùng, tỉnh Phú Thọ. Đề tài được nghiên cứu từ tháng 1/2015 đến tháng 10/2016

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

1. Hiện trạng thể dục thể thao cơ sở xã Chi Đám

Chi Đám là một xã nông nghiệp, nằm cách trung tâm huyện Đoan Hùng 6,5 km về phía Bắc; có tổng diện tích tự nhiên 1.272,12 ha; trong đó đất nông nghiệp là 667,89 ha chiếm 52,5%. Xã có 17 khu dân cư, dân số trên địa bàn 8.230 nhân khẩu với 1.955 hộ. Đảng bộ xã có 304 đảng viên sinh hoạt tại 22 Chi bộ Đảng,

*ThS, Giám đốc Trung tâm Thể thao huyện Đoan Hùng, Tỉnh Phú Thọ

**TS, Ban chủ nhiệm đề án 641, nguyên Tổng biên tập Tạp chí Thể thao

nhiều năm qua Đảng bộ xã luôn luôn đạt danh hiệu Đảng bộ trong sạch, vững mạnh. Hai năm liền (2013, 2014) xã được Bộ Giao thông vận tải và UBND tỉnh Phú Thọ tặng bằng khen trong chương trình phát triển giao thông nông thôn.

Những năm qua kinh tế của xã có bước phát triển khá; các cơ sở kết cấu hạ tầng được đầu tư,

nâng cấp; đời sống vật chất tinh thần của nhân dân được nâng lên; văn hóa xã hội có tiến bộ; Quốc phòng - An ninh được giữ vững. Cùng với phát triển kinh tế - xã hội, sự phát triển TDTT cơ sở được thể hiện thông qua thiết chế TDTT cơ sở, trình bày ở bảng 1.

Bảng 1. Hiện trạng thể dục thể thao cơ sở xã Chi Đám

TT	Tiêu chí	Số lượng	Chỉ tiêu đạt được %
1	Dân số thường xuyên luyện tập TDTT (người)	1230	14.94
2	Hộ gia đình thể thao (hộ)	145	7.41
3	Trường học bảo đảm chương trình giáo dục thể thao nội khóa (Trường)	4	100.00
4	Trường học đảm bảo hoạt động TDTT ngoại khóa (Trường)	3	75.00
5	Tỷ lệ học sinh đạt tiêu chuẩn rèn luyện thân thể (học sinh)		85.00
6	Tổng số giải TDTT cấp xã (giải)	3	60.00
7	Tổng số cán bộ văn hóa, xã hội, TDTT (người)	2	100.00
8	Tổng số cộng tác viên văn hóa-TDTT (người)	17	50.00
9	Nhà văn hóa-thể thao thôn, xã	5	100.00
10	Cơ sở vật chất TDTT (sân)	5	29.41
11	Diện tích đất dành TDTT (m ²)	2500	29.41
12	Đất dành cho TDTT bình quân đầu người (m ²)	2.1	70.00

Qua bảng 1 cho thấy:

Ưu điểm: Công tác TDTT của xã Chi Đám đã căn bản đạt được các chỉ tiêu theo thiết chế Văn hóa-TDTT cơ sở, nhiều chỉ tiêu đạt khá cao; Đơn cử như: Trường học đảm bảo chương trình nội khóa, ngoại khóa, từ 75,0 đến 100% số trường; Nhà văn hóa-Thể thao, số cán bộ chuyên trách văn hóa-xã hội-TDTT đạt 100%...Tuy vậy nhiều chỉ tiêu đạt chưa cao, như: Số người tập TDTT thường xuyên mới đạt 14,94%, số hộ gia đình thể thao 7,41%, đặc biệt số cộng tác viên văn hóa TDTT cơ sở đạt 50% quỹ; đất cho TDTT mới đạt bình quân đầu người 2,1m² /người dân

Hạn chế, thách thức: Phong trào TDTT quần chúng phát triển mạnh nhưng chưa đều, chất lượng chưa cao, đặc biệt ở các thôn làng, xã, trung tâm xã còn thiếu các phương tiện tập luyện và cán bộ hướng dẫn. Công tác giáo dục thể chất trong nhà trường và các hoạt động tập luyện thể thao ngoại khóa của học sinh chưa có

bước chuyển biến mạnh mẽ. Quản lý nhà nước về TDTT còn chậm đổi mới do vậy chưa đáp ứng được yêu cầu của thực tiễn. Xã hội hoá TDTT ở một xã miền núi gặp nhiều khó khăn do đời sống kinh tế-xã hội hạn chế, đang đặt ra nhiều vấn đề mới, nhiều thử thách mới đòi hỏi phải được tiếp tục nghiên cứu khai thác tiềm lực cho TDTT cơ sở.

3.2. Đề xuất và đánh giá hiệu quả các giải pháp phát triển thể dục thể thao cơ sở góp phần xây dựng nông thôn mới ở xã Chi Đám

Việc lựa chọn các giải pháp được tiến hành thông qua cơ sở lý luận, thực tiễn[3],[4],[5],[6], qua phỏng vấn, qua trao đổi mạn đàm với cán bộ thuộc các tổ chức Đảng, chính quyền, đoàn thể và nhân dân địa phương. Đa số ý kiến (82,35%-94,0%) cho rằng để phát triển TDTT cơ sở góp phần xây dựng nông thôn mới, cần lồng ghép với các tiêu chí liên quan mật thiết trong số 06/19 tiêu chí Nông thôn mới do Trung ương quy định ($p < 0,001$), trình bày ở bảng 2.

Bảng 2. Kết quả lựa chọn giải pháp phát triển thể dục thể thao cơ sở gắn với tiêu chí xây dựng nông thôn mới (n = 119)

Nội dung	Kết quả khảo sát					
	Tán thành	Tỷ lệ %	Không tán thành	Tỷ lệ %	Không ý kiến	Tỷ lệ %
Tiêu chí số 01 về quy hoạch	109	91.60	8	6.70	2	1.70
Tiêu chí số 05 về trường học	98	82.35	11	9.24	10	8.41
Tiêu chí số 06 về cơ sở vật chất	103	86.55	7	5.88	9	7.57
Tiêu chí số 14 về giáo dục	101	84.87	5	4.20	13	10.93
Tiêu chí số 16 về văn hóa	107	89.90	6	5.04	6	5.06
Tiêu chí số 18 về hệ thống tổ chức chính trị xã hội vững mạnh	112	94.00	4	3.36	3	2.64

Các giải pháp được triển khai cụ thể như sau:

Giải pháp 1:

Mục đích: Lồng ghép phát triển TDTT cơ sở với tiêu chí 1,

Nội dung: Xã có quy hoạch xây dựng nông thôn mới được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

Biện pháp: Đảm bảo thực hiện theo quy hoạch về sử dụng đất và xây dựng công trình thể dục thể thao ở cấp xã và thôn.

Tiêu chí đánh giá: Các bản vẽ quy hoạch khu thể thao thôn được niêm yết công khai để người dân biết và thực hiện.

Giải pháp 2:

Mục đích: Lồng ghép phát triển TDTT cơ sở với tiêu chí 5.

Nội dung: Tỷ lệ trường học các cấp: Mầm non, mẫu giáo, tiểu học, THCS có cơ sở vật chất đạt chuẩn quốc gia đạt tối thiểu 75%.

Biện pháp: Đầu tư cơ sở vật chất TDTT cho các trường học.

Tiêu chí đánh giá: Có đủ sân chơi, sân rèn luyện thể chất và tổ chức thể thao trường học.

Giải pháp 3:

Mục đích: Lồng ghép phát triển TDTT cơ sở với tiêu chí số 6.

Nội dung: Nhà văn hóa xã và khu thể thao thôn đạt chuẩn của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

Biện pháp: Xây dựng Nhà văn hóa, khu thể thao xã, thôn theo chuẩn của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

Tiêu chí đánh giá: Tăng trưởng tỷ lệ thôn có

nhà văn hóa và khu thể thao thôn đạt quy định của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

Giải pháp 4:

Mục đích: Lồng ghép phát triển TDTT cơ sở với tiêu chí số 14.

Nội dung: Phổ cập giáo dục trung học cơ sở. Tỷ lệ học sinh tốt nghiệp THCS được tiếp tục học trung học (phổ thông, học nghề) tối thiểu 80%.

Biện pháp: Nâng cao chất lượng, hiệu quả giáo dục thể chất nội khóa và ngoại khóa. Đa dạng nội dung dạy học thể dục; phát triển trò chơi dân gian, thể thao dân tộc.

Tiêu chí đánh giá: Đảm bảo chất lượng giáo dục thể chất và tăng tỷ lệ học sinh đạt chuẩn thể lực theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Giải pháp 5:

Mục đích: Lồng ghép phát triển TDTT cơ sở với tiêu chí số 16.

Nội dung: Xã có từ 70% số thôn trở lên đạt tiêu chuẩn làng văn hóa theo quy định của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

Biện pháp: Phát triển các môn thể thao dân tộc: Bắn nỏ, kéo co, tung còn, đẩy gậy, các điệu múa dân tộc; Lồng ghép nội dung hoạt động Ngày hội văn hóa-thể thao cơ sở.

Tiêu chí đánh giá: Các hoạt động văn hóa chủ yếu như giao lưu văn nghệ, giao lưu thể thao giữa các khu dân cư. Các hoạt động văn nghệ, thể thao đều tạo được sức thu hút và tham gia hưởng ứng nhiệt tình của người dân; đáp ứng nhu cầu thụ hưởng văn hóa thể thao của quần chúng.

Giải pháp 6:

Mục đích: Cán bộ xã đạt chuẩn; Có đủ các tổ chức trong hệ thống chính trị cơ sở theo quy định; Nội dung: Phát triển, đào tạo hướng dẫn viên TDTT cơ sở và động viên hưởng ứng của quần chúng tự nguyện tham gia.

Biện pháp: Huy động hệ thống chính trị tham gia phát triển TDTT cơ sở dưới sự lãnh đạo của cấp ủy Đảng và chính quyền xã, thôn.

Tiêu chí đánh giá: Đảng bộ, chính quyền xã

đạt tiêu chuẩn "trong sạch, vững mạnh"; Các tổ chức đoàn thể chính trị của xã đều đạt danh hiệu tiên tiến trở lên; Tăng cường đội ngũ cộng tác viên.

Hiệu quả ứng dụng 06 giải pháp đề xuất phát triển TDTT cơ sở, đánh giá theo Thông tư số 08/2012/TT-BVHTTDL, ngày 10/9/2012 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về “Quy định nội dung đánh giá phát triển thể dục thể thao”; trình bày ở bảng 3.

Bảng 3. So sánh hiệu quả phát triển TDTT cơ sở xã Chi Đám trước và sau ứng dụng giải pháp

TT	Tiêu chí	Năm 2014	Năm 2015	Tăng
1	Dân số thường xuyên luyện tập TDTT %	23.00	25.00	2%
2	Hộ gia đình thể thao (hộ)	17.50	20.50	3%
3	Trường học bảo đảm chương trình giáo dục thể thao nội khóa (Trường)	4.00	4.00	0
4	Trường phổ học đảm hoạt động TDTT ngoại khóa (Trường)	3.00	4.00	01 trường
5	Tỷ lệ học sinh đạt tiêu chuẩn rèn luyện thân thể (%)	86.00	95.00	9%
6	Tổng số giải TDTT cấp xã (Giải)	3.00	4.00	01 giải
7	Tổng số VĐV các môn thể thao (VĐV)	122.00	146.00	24 VĐV
8	Tổng số cán bộ văn hóa, xã hội, TDTT (người)	2.00	2.00	0
9	Tổng số công tác viên văn hóa -TDTT (người)	10.00	34.00	24 người
10	Nhà Văn hóa - thể thao thôn, xã	5.00	5.00	0
11	Cơ sở vật chất TDTT (sân)	5.00	17.00	12 sân
12	Diện tích đất dành TDTT (m ²)	2500.00	3400.00	900m ²
13	Đất dành cho TDTT bình quân (m ²)	2.10	2.90	0,7m ²

Qua bảng 3 cho thấy: Sau 01 năm ứng dụng 06 giải pháp kết hợp lồng ghép với 06/19 Tiêu chí xây dựng nông thôn mới, sự nghiệp TDTT của xã Chi Đám đã có phát triển:

Tỷ lệ người tập TDTT thường xuyên toàn xã từ 23,0% tăng lên 25,0%, tăng 0,2%; 320 người tham gia Ngày chạy Olympic; Tỷ lệ hộ gia đình thể thao từ 17,5 % tăng lên 20,5%, tăng 0,3% (đạt chỉ tiêu của huyện Đoàn Hùng đề ra);

Số giải thể thao tăng lên với nội dung, môn tập phong phú trong đó có các nội dung thể thao

dân tộc như kéo co, đẩy gậy, bắn nỏ... Tổ chức các hoạt động thể thao kết hợp lồng ghép với các dịp lễ tết; Số cộng tác viên TDTT tăng mạnh, từ 10 người lên 34 người, tăng 24 người (294%).

Số sân tập từ 05 cụm sân tương ứng với 05 thôn toàn xã, tăng lên 17 sân do được phát triển theo 17 khu dân cư. Quần chúng được tiếp cận với các dịch vụ TDTT thuận lợi hơn do phát triển thêm cơ sở vật chất sân bãi theo 17 khu dân cư. Đặc biệt quần chúng nhân dân tự nguyện đóng góp gần 500 ngày công làm sân bãi.

Khẳng định hiệu quả đối với phát triển TDTT cơ sở khi kết hợp lồng ghép với 06 tiêu chí xây dựng nông thôn mới xã Chi Đám, huyện Đuan Hùng, đã góp phần đạt chuẩn xây dựng nông thôn mới theo Bộ tiêu chí Nông thôn mới của Trung ương quy định.

KẾT LUẬN

Công tác TDTT của xã Chi Đám đã căn bản đạt được các chỉ tiêu theo thiết chế Văn hóa - TDTT cơ sở, nhiều chỉ tiêu đạt khá cao. Tuy vậy, phong trào TDTT quần chúng phát triển mạnh nhưng chưa đều, chất lượng chưa cao, đặc biệt ở các thôn làng xã trung tâm xã.

Kết quả lựa chọn các giải pháp phát triển TDTT cơ sở góp phần xây dựng nông thôn mới thông qua lồng ghép với các tiêu chí liên quan mật thiết trong số 06/19 tiêu chí Nông thôn mới do Trung ương quy định ($p < 0,001$). Hiệu quả đối với phát triển TDTT cơ sở khi kết hợp lồng ghép với 06 tiêu chí xây dựng nông thôn mới, xã Chi Đám, huyện Đuan Hùng, đã góp phần đạt chuẩn xây dựng nông thôn mới theo Bộ tiêu chí nông thôn mới của Trung ương quy định./

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chấp hành Trung ương (khóa X) Nghị quyết 26-NQ/TW, Ngày 05/8/2008 của Ban Chấp hành Trung ương (khóa X) về nông nghiệp, nông dân, nông thôn.

TDTT quần chúng ngày càng phát triển mạnh mẽ trên khắp các miền tổ quốc (Ảnh minh họa)

2. Bộ Chính trị (2011), Nghị quyết số 08 - NQ/TW ngày 01/12/2011 của Bộ Chính trị “về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, tạo bước phát triển mạnh mẽ về thể dục, thể thao đến năm 2020”.

3. Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (2011), *Chiến lược phát triển thể dục, thể thao Việt Nam đến năm 2020*, Hà Nội.

4. Phạm Đình Bẩm (2011), “Cẩm nang quản lý quan trọng của nền TDTT Việt Nam”, *Tạp chí Khoa học Đào tạo và Huấn luyện thể thao*, Trường Đại học TDTD Bắc Ninh.

5. Chính phủ (2005), *Nghị quyết 05/2005/NQ-CP ngày 18/4/2005 của Chính phủ về đẩy mạnh xã hội hóa các hoạt động giáo dục, y tế, văn hóa và TDTT*.

6. Dương Nghiệp Chí, Vũ Thái Hồng (2006), “Xây dựng thiết chế sự nghiệp TDTT cơ sở”, *Tạp chí khoa học TDTT, Viện Khoa học TDTT*, Hà Nội.

(Bài nộp ngày 10/1/2017, Phản biện ngày 14/4/2017, duyệt in ngày 25/6/2017
Chịu trách nhiệm chính: TS. Hoàng Công Dân
Email: danhoangcong@gmail.com)